

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ГОЛОБОРОДЬКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF GOLOBORODKO AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 17860/17 та 3 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

30 листопада 2023 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Голобородько та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mīts*), Голова,

Катержіна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*),

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*) судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 09 листопада 2023 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників та відповідні деталі заяв наведені у таблиці в додатку.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

4. Беручи до уваги схожість предмету заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 2 КОНВЕНЦІЇ

5. Заявники скаржилися на непроведення ефективного розслідування смерті їхніх родичів чи дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, і до яких не були причетні представники держави. Вони посилалися на статті 2, 6 і 13 Конвенції.

6. Суд, якому належить провідна роль щодо здійснення юридичної кваліфікації фактів справи, вважає, що відповідні скарги мають розглядатися з огляду на зобов'язання держави провести ефективне розслідування за процесуальним аспектом статті 2 Конвенції (див. рішення у справі «Ігор Шевченко проти України» (*Igor Shevchenko v. Ukraine*), заява № 22737/04, пункт 38, від 12 січня 2012 року).

7. Відповідні загальні принципи щодо ефективності розслідування наведені в рішенні у справі «Мустафа Тунч і Феджіре Тунч проти Туреччини» [ВП] (*Mustafa Tunç and Fecire Tunç v. Turkey*) [GC], заява № 24014/05, пункти 169 – 182, від 14 квітня 2015 року). Зокрема, після виникнення зобов'язання провести розслідування, дотримання процесуальних вимог за статтею 2 Конвенції оцінюється на підставі декількох основних критеріїв: належність слідчих дій, оперативність розслідування, залучення членів родини померлого та незалежність розслідування. Ці елементи є взаємопов'язаними і кожен з них окремо не може бути самоціллю (там само, пункт 225).

8. До того ж це зобов'язання не є обов'язком досягнення результатів, а обов'язком вжиття заходів. Суд погоджується, що не кожне розслідування обов'язково має бути успішним або дійти висновку, який співпадає з викладом подій скаржника. Проте воно, у принципі, має бути здатним призвести до встановлення фактів справи, а якщо твердження виявляться правдивими – до встановлення та покарання винних осіб (див. рішення у справі «Пол та Одрі Едвардс проти Сполученого Королівства» (*Paul and Audrey Edwards v. the United Kingdom*), заява № 46477/99, пункт 71, ЄСПЛ 2002-II).

9. Розглядаючи факти цієї справи у контексті зазначених принципів, Суд вважає, що розслідування характеризувалися різними недоліками, які підірвали здатність органів досудового розслідування встановити обставини смерті родичів заявників або дорожньо-транспортних пригод, які загрожували життю, а також відповідальних осіб, якщо такі були. Конкретні недоліки вказані в таблиці у додатку.

10. У керівних справах «Качурка проти України» (*Kachurka v. Ukraine*), заява № 4737/06, від 15 вересня 2011 року), «Поживотко проти України» (*Pozhyvotko v. Ukraine*), заява № 42752/08, від 17 жовтня 2013 року та «Басюк проти України» (*Basyuk v. Ukraine*), заява № 51151/10, від 05 листопада 2015 року) Суд вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

11. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі розслідування не відповідало критерію ефективності.

12. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

13. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Басюк проти України» (*Basyuk v.*

Ukraine), пункти 74 – 80) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку, а також відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції, висунутих у заяві № 17860/17.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення пункту 1 статті 2 Конвенції у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, і до яких не були причетні представники держави;
4. *Постановляє*, що:
  - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
  - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
  - (с) *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції у заяві № 17860/17.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 30 листопада 2023 року відповідно до пунктів 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Мартіньш Мітс
(*Mārtiņš Mīts*)
Голова